

[Socialministeren.]

udtynding, således at et stigende antal klienter kan opnå bopæl uden for åndssvageforsorgens institutioner, dvs. på det almindelige boligmarked eller i beskyttede boliger. Denne udvikling vil nødvendiggøre en udbygning af den sociale vejledning, rådgivning og bistand.

Behovet for pladser på interne institutioner forventes at stagnere, idet behovet i 1988 er beregnet til et tal, der svarer til det nuværende antal pladser. I perspektivplanen forudsættes der således nedlæggelse af ca. 4.000 utidssvarende pladser på centralinstitutioner og lokalinstitutioner mod oprettelsen af et tilsvarende antal pladser i mindre institutioner for klienter med udpræget behandlingsbehov. Det skal i denne forbindelse understreges, at udviklingen fra store til små institutioner forventes at fortsætte, og at en institutionsstørrelse på 20-25 pladser er den, der i dag skønnes at være den mest egnede. Disse mindre institutioner bør dække et lokalt behov og bygningssmæssigt være egnede til svært handicappede. Endvidere tænkes de mindre institutioner i det væsentlige at skulle modtage klienter fra de gamle central- og lokalinstitutioner med en uhensigtsmæssig indretning og afdelingsstørrelse. Over en længere årrække med udbygning af små institutioner forventes en hel eller delvis nedlæggelse eller omdannelse af de store institutioner at blive mulig. Med omdannelse tænkes herved bl.a. på opsplitting af de store institutioner i mindre og selvstændige enheder.

For de klienters vedkommende, der ikke har behov for pladser på specielle interne institutioner inden for åndssvageforsorgen, skønnes behovet frem til 1988 at være ca. 4.000 nye pladser, der påregnes tilvejebragt bl.a. som beskyttede boliger og plejehjemspladser efter omsorgsloven.

De omtalte udbygningstal for åndssvageforsorgen betyder, at der for hele perioden frem til 1988 er regnet med en gennemsnitlig årlig vækst i personaleforbrug og i driftsudgifter på ca. 2 pct. og en gennemsnitlig anlægsudgift på 117 mill. kr. Denne udbygningstakt inden for åndssvageforsorgen, som der med perspektivplanens konsekvensanalyse er lagt op til, viser, at der med en relativt begrænset indsats i form af personaleforbrug og udgifter er mulighed for at sikre

en forsvarlig udbygning af de forsorgsmæssige foranstaltninger over en 15 års periode i overensstemmelse med de opstillede målsætninger. Jeg skal imidlertid understrege, at forsorgens målsætning hele tiden må være genstand for en kritisk vurdering, og at ændringer heri naturligvis vil kunne føre til en revision af de konsekvensbetragtninger, som perspektivplanen bygger på.

Om de såkaldte træningsskoler skal jeg særligt bemærke: I åndssvage-loven af 1959 er det fastsat, at åndssvage børn er undergivet undervisnings- og oplæringspligt fra det tidspunkt, da de efter folkeskolens almindelige bestemmelser ville have været undergivet undervisningspligt, og normalt indtil det 21. år. Ved den efter 1959-lovens ikrafttræden iværksatte udbygning af åndssvageforsorgens skolevæsen satte man i første omgang ind på en dækning af de debile eller mildt psykisk udviklingshæmmedes behov. For denne dels vedkommende er åndssvageforsorgens skolevæsen i det store og hele i stand til at klare undervisningen. For den tungere del af klientelet, det såkaldte træningsskoleklientel, de moderat og svært udviklingshæmmede, er der derimod, skønt der i de forløbne år er etableret en række skoler for dette klientel, fortsat et stort behov for undervisningspladser.

Et af socialstyrelsen nedsat sagkyndigt udvalg om tilrettelæggelsen af undervisningen for svært og moderat psykisk udviklingshæmmede, træningsskoleudvalget, afgav i 1972 en betænkning, hvori udvalget har ment at kunne fastslå, at alle, også moderat og svært psykisk udviklingshæmmede børn, er modtagelige for pædagogisk påvirkning, selv om de ikke når lige langt i udviklingen i alle udviklingsforløb. Udvalget finder endvidere, at alle børn bør have ret til et dagligt miljøskifte.

Socialstyrelsen har pr. 1. april 1973 beregnet dette aktuelle behov for skolepladser. Hvis træningsskoleudvalgets tanker skal føres ud i livet, er der, når man regner med en glidende overgang af 7-9-årige fra børnehaverne til skolerne, behov for ca. 770 skolepladser for børn i alderen 7-16 år og for ca. 1.600 pladser for unge i alderen 17-20 år. I denne forbindelse er der regnet med, at ca. 65 pct. af de 17-20-årige vil benytte sig af tilbuddet om ungdomsskoleplads, mens ca. 20 pct. forudsættes at være